MOTINOS NELAIMĖ

ALEKSANDRAS GRIAUSMAS

Trisdešimt hektarų žemės, gražūs pastatai ir gyvuliai buvo Jono Kalvėno pasididžiavimas.

Sekmadieniais pasikinkydavo jis du juodbėrius į geltoną bričką ir drauge su savo jauna, gražia žmona Birute ir vienturte dukrele Danguole važiuodavo į bažnyčią.

Gražų Kalvėno gyvenimą sudrumstė 1941 metų rusų okupacija, bet, nors ir su dideliu vargu, Kalvėnams pavyko išlikti Lietuvoje, nors dažnai tekdavo nakvoti miške.

Sunku buvo gyventi vokiečių okupacijos metais, bet nuo vokiečio vis lengviau buvo galima išsisukti.

1944 metų birželio mėnesio vieną gražią dieną Kalvėnas susilaukė įrėdinio, bet jo šeimyniška džiaugsmą temdė kaskart artėjantis patranku dundėjimas.

Kad vokiečiai traukėsi, buvo gerai, bet buvo labai blogai, kad vokiečiams pasitraukus neišvengiamai turėjo kraštą užimti rusai, o komunizmas Kalvėnui buvo lygus mirčiai.

— Jonai, — vieną dieną tarė jo žmona, — kas bus, tas bus, bet nenoriu, kad ta nelaimė mus užkluptų nepakrikštijus sūnaus... Visaip gali būti...

— Visai suprantu tavo rūpestį, — atsakė Kalvėnas, — todėl neatidėliodami turime surnošti krikštynas.

— Ka čia ruošti, nuvažiuoti pas kunigą ir viskas... toks laikas.

— Ne — prieštaravo žmonai Kalvėnas. — Įnėdinio atsiradimas turi būti ypatingai atžymėtas.

Už poros dienų Kalvėno namuose vyko nuota kokios iš viso Kalvėno gyvenime nebuvo buve. Keturiasdešimt svečių! Geriausia užkanda, geriausi gėrimai.

— Už Vytauta mažąjį! — skambėjo stiklai.

Keliu nuolat važiavo miestiečių vežimai, kurie vežė savo baldus bei rūbus į kaimą, tikėdamiesi, kad kaime bus saugiau.

Tolumoje dundėjo patrankos.

— Ir patrankos griaudžia Vytautėlio garbei, — tarė krikšto močia ir liūdnai nusišypsojo.

Nežiūrint didelio Kalvėnų vaišingumo, svečiai buvo nusimimę.

— Tai ir sugalvojai, Jonai, — kalbėjo Kalvėno kaimynas: — juk tai paskutinis balius. Juk paskutinį kartą mes čia susirenkame. Susirinkome ne vien avo sūnų pakrikštyti, bet ir vienas su kitu atsisveikinti... — kaimynas apsiverkė. — Juk bolševikams atėjus nebesusirinksim.

— Susirinksime traukinyje į Sibirą, — mėgino juokauti krikšto močia.

— Patrankos griaudžia! Pakelkim stiklus už Vytautą! — ragino Kalvėnas svečius.

Liepos pradžioje vokiečiai jau masiniai pradėjo bėgti. Visi keliai užkimšti bėgančių vokiečių sunkvežimiais bei tankais.

Daug Lietuvos gyventojų, bėgdami nuo raudonojo teroro, traukiasi į Vokietiją.

Kalvėnas ilgai tarėsi su žmona, kuri galutinai nutaria:

— Daug kas ir lieka. Kas bus visiems, tas ir mums. Aš esu silpna. Vaikas silpnas. Ilgos kelionės neišlaikysime. Aš su vaikais lieku namie, o tu, Jonai, porą savaičių paslankiosi apie namus miške.

Anksti rytą Kalvėnas, išbučiavęs žmoną ir vaikus, išėjo slankioti...

Rugsėjo mėnesio pradžioje Kalvėnas jau buvo prie Kretingos, kur vokiečiai jį buvo pristatę kasti apkasus.

Naktimis Kalvėnas baliai žvelgdavo į rytus, kur dangus raudonavo nuo gaisru, kur jau šeimininkavo rusai.

Atėję į Kalvėnų sodybą, rusai Kalvėnienę su vaikais rado lovoje. Ji niekur nesislėpė, nes buvo bejėgė.

— Kur vyras? — sušuko vienas kareivis.

— Vokiečiai išvežė darbams. — atsakė Kalvėnienė.

— Meluoji! Tavo vyras išėjo partizanauti! — šaukė rusas. — Tuojau apsirengti!

Kalvėnienę ir vaikus išvedė į kiemą. Kalvėnienė turėjo priglaudusi prie krūtinės gyvą ryšulėlį, o Danguolė buvo įsikibusi į motinos sijoną ir savo galvą paslėpusi tarp sijono kvoldų.

Rusai ilgai tarėsi, ką daryti su ta moterimi ir jos vaikais.

—Prikalti ją prie namo!

— Įmesti į šulinį!

— Gyvus užkasti į žemę!

Kareivių vyresnysis, kuris nuolat žvairavo į Kalvėnienę, pagaliau sušuko:

— Perdaug ji graži, kad aš ją gyvą kasčiau į žemę. Aš pats ja pasirūpinsiu!

Kalvėno ūkis buvo nusavintas ir atiduotas rusui, atvykusiam iš gilumos Rusijos.

Kalvėnienė su mažuoju sūneliu ir dukrele apleido ūkį ir išėjo į miestą pas svetimus žmones. Jos vargas buvo neaprašomas.

1947 metais Jonas Kalvėnas, gyvendamas Vokietijoje, po ilgo ieškojimo sužinojo, kad jo šeima liko gyva, bet visas turtas nusavintas, o žmona su vaikais kenčianti badą ir skurdą. Gautame laiške buvo rašoma: "Danguolė ir Vytautėlis labai nusilpo ir dažnai serga".

Kalvėnas, gyvendamas DP stovykloje ir valgydamas kukurūzų duoną, neturėjo jokios galimybės pagelbėti kenčiančiai Lietuvoje savo šeimai, todėl kreipėsi į vieną ponią Amerikoje, prašydamas gelbėti jo šeimą Lietuvoje.

Su begaliniu džiaugsmu Kalvėnas perskaitė gerosios ponios laišką, kuriame buvo pranešama, kad ji pasiuntė jo šeimai 21 svaro siuntinį su geriausiais daiktais.

Bet neilgas buvo Kalvėno džiaugsmas. Trims mėnesiams praslinkus jis vėl gavo iš Lietuvos laišką: "... nesirūpink mumis. Jokių suintinių mums nesiųsk, nes dėdė labai piktas ir viską pasiima sau. Mums nieko neduoda. Visa mūsų viltis nuėjo niekais. Vaikų ir savo gyvybę palaikau sunkiausiai dirbdama ir elgetaudama..."

Jau metai laiko, kaip Kalvėnas graudžia nagus, bet negali sugalvoti, kaip išgelbėti savo šeimą.

Jo draugai jį nuolat ramina:

— Nepamiršk, kad ne tu vienas toks nelaimingas. Žinok, kad šiadieną milijonai žmonių taip kankinasi...

Kalvėnas negali klausyti tų kalbų. Jis nuolatos eina klausytis radijo, tikėdamasis išgirsti išganingus žodžius:

— Karas! Raudoniesiems budeliams neišvengiama pražūtis!

SAVAITGALIO PASIVAŽINĖJIMUI

Chicago Motor Club turizmo biuras norintiems savaitgalyje išvykti kur nors toliau, pataria pervažiuoti Indiana valstybės vasarvietes ir įdomias vietas, kurios parodomos šiame žemėlapyje. Ypatingai garsūs maudynėmis, žuvavimu ir vandens sportu yra Michigan City, La Porte ir kiti miestai. South Bend yra Notre Dame Universitetas ir daug istorinių, įdomių pamatymui vietų.

Rožės, Šilkmedžiai ir Kraujas

(Atkelta iš 2 pusl.)

karo metu gerokai paaugo.

Visa Bulgarijos nelaimė, kad ji kiekviename kare vis pasirenka blogą partnerį. Ir šiam paskutiniame kare taikindama vokiečiams užpuolė Jugoslaviją ir Graikiją.

Šeimininkauja Kominterno sekretorius

Rusija prieš Bulgariją tekariavo tik vieną dieną: 1944 metų rugsėjo 8, o jau sekančią dieną pasiraše paliaubas. Amerika prieš ašies valstybes, taigi ir prieš Bulgariją kariavo ketverius metus, tačiau pasinaudojo rusai: šiandien Bulgarijoje yra sovietų kontroliuojama vyriausybė — komunistai viršūnėse. Ten šeimininkauja vienas iš kominterno bosų — buvęs kominterno sekretorius Jurgis Dimitrovas.

1946 metų rugsėjo 8 d. įvykusiame plebiscite buvo atsisakyta nuo karaliaus Simeono II (jis teturėjo 9 metus amžiaus, už jį valdė regentas), taip buvo pašalinta dinastija, valdžiusi Bulgariją per 60 metų.

Pakartasai ūkininkų vadas

Iš vardo Bulgarija liko respublika, o tikrovėje — sunki raudonoji tiranija. Komunistai ėmė atkakliai naikinti opoziciją: buvo suorganizuotas teismas socialistų partijos vadui **Pastuhovui,** kurs išdrįso socialistų laikraštyje "Svoboden narod" (Laisvoji liaudis) kritikuoti komunistų diktatūrą. 1947 metų rugsėjo 23 dieną buvo pakartas bulgarų agrarų partijos vadas **Nikolas Petkov.** Policija krašte išaugo iki 100,000. Į vakarų Europą pabėgęs Bulgarijos agrarų partijos generalinis sekretorius **Dr. Dimitrovas** (ta pati pavardė, kaip ano komunisto), USA kairiųjų žurnale "New Leader" pranešė, kad komunistai jau tada jo tėvynėje buvo likvidavę daugiau kaip 50,000 pažangiųjų piliečių.

Katalikų Bažnyčia Bulgarijoje susiduria su didėjančiais sunkumais: jau pereitais metais buvo uždrausta į katalikų mokyklas priimti vaikus jaunesnius kaip 14 metų. Katalikų įstaigos buvo apdėtos sunkiais mokesčiais, matyt, siekiant jas likviduoti.

1947 metų gruodžio mėn. 4 dieną Bulgarijoje buvo paskelbta nauja konstitucija, sudaryta Rusijos pavyzdžiu.

Ir Bulgarija laukia, kas ją išvaduos nuo "išvaduotojų".

CLASSIFIED ADS

★ "DRAUGO" ★
DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

ADVERTISING MEN

TO SOLICIT DISPLAY ADVERTISING

Alert men needed. Accounts cover whole city. We give promising leads. Attractive terms. Full or part time

Apply: Box 115
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

SKUBIAI REIKALINGI
CARPENTER'IAI
ILGAS DARBAS TIK PRASIDEDA
6125 W. 26th St.
GEORGE A. FULLER CO.

SIUVĖJO
PALTŲ DIRBĖJO
AR PADĖJĖJO
PASTOVUMAS. AUKŠTA ALGA
PAULSON TAILORING
713 W. Roosevelt Rd. Canal 1897

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingi stock vyrai ir warehouse jeep driveriai. Naktinė pamaina nuo 4 val. popiet iki 12 val. vidurnakčio. Geros darbo sąlygos ir patogiausias susisiekimas. Pradžiai $1.25 į valandą. Kreipkitės United States Rubber Co., 440 W. Washington.

REIKALINGAS

Reikalingas geras žmogus prie apžiūrėjimo namų. Darbo mokestis nuo $20 iki $60 į savaitę. Arba paimsiu pusininką. Geras užmokestis.
Rašykite "DRAUGAS"
Box 212,
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, Ill

Norėdami ką nors pirkti, parduoti, išnuomuoti, surasti, pranešti ir t.t., pasinaudokite "Draugo" CLASSIFIED skyriumi. Tūkstančiai asmenų yra gavę rezultatus!

SKELBKITĖS "DRAUGE"

SEND, Inc.
304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIUS UŽSAKYMUS Į VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato—pinigai grąžinami. Pakely dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8—21 DIENOS! Į VISUS KRAŠTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakomų siuntinėlių tipo numerius. Galima užsakyti keli pakietėliai tam pačiam gavėjui.

No. 1 $8.00	2 sv. taukų, kiaulinių. 2 sv. bekono 2 sv. salami dešros 2 sv. kenuotos jautienos 1 sv. pieno miltelių.	
No. 2 $6.00	2 sv. bekono 2 sv. kenuotos jautienos 2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado 1 sv. cukraus 1 sv. kavos pupelių 1 sv. šokolado, blocks	
No. 3 $6.50	2 sv. kiaulinių taukų 2 sv. bekono 2 sv. cukraus 2 sv. aukšč. rieb. sūrio 1 sv. kavos pupelių.	
No. 4 $2.95	9 SVARAI CUKRAUS	
No. 5 $4.98	9 SV. KAVOS Pupelių	
No. 6 $4.00	4,5 sv. cukraus 4,5 sv. kavos pupelių	
No. 7 $2.00	200 Chesterfield cigarečių (Išskiriant Vok. ir Italiją)	
No. 8 $5.95	16 sv. sūdytų silkių statinėlė (Tik į Vokietiją)	
No. 9 $2.85	10 sv. kvietinių miltų 4 unc. kepimo miltelių	
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!		
No. 10 $7.95	2 sv. kenuoto sviesto 2 sv. bekono 2 sv. kiaulinių taukų 1 sv. šokolado, blocks 1 sv. cukraus 1 sv. kavos pupelių.	

Čia nurodytose kainose įskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.

Asmeniškai tariamės su draugų komitetais ir pavieniais asmenimis dėl dydesnių užsakymų.

Nedelsdami šiandien pasiųskite savo giminėms draugams

Equality, opportunity, aggressive ingenuity, freedom from oppressive restrictions—these things have helped to make America great. Here, man is guaranteed certain inalienable rights. He enjoys blessings that exist only where freedom reigns. The birthright of a free education . . . the right to worship as a man pleases . . . free choice in his life's work . . . these inheritances of freedom, and many, many more, have nurtured the social, agricultural, industrial, and economic progress that indentifies mighty America!

In this land where every man is free to do *whatever* he chooses, *wherever* he chooses *however* he chooses, this record of Minneapolis-Moline employees is truly significant: *Of the present employees, 17 have been with the company from 50 to 60 years; 158 from 35 to 49 years; and 548 from 20 to 34 years. Taking into consideration all 732 oldtimers, they constituted 23% of all MM employees at the close of 1940, with an average employment record of over 40 years. Even with the expanded employment of well over 6,000 now necessary to meet the increased demands for MM products, the nucleus of old-timers still constitutes 11 per cent of the total now employed!*

Such faithful service Minneapolis-Moline is proud to acknowledge. It is a record of skilled craftsmen at work in a democracy where freedom from hampering restrictions is a cherished privilege . . . a record of men of industry building modern machines of proved quality to help farmers meet the world-wide demand for more food, fibre, and oil.

Minneapolis-Moline Produces a Complete Line of Farm and Industrial Tractors and Power Units, plus a Complete Line of Modern Machinery for the Farm

MINNEAPOLIS - MOLINE

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 S. Halsted St. . . . . Chicago 8, Ill.
TELEFONAS — CALUMET 7237

Didelė rakandų krautuvė, Radio ir Television Setų, Elektrinių Šaldytuvų, Skalbiamų ir Prosymo Mašinų, Dulkių Valytuvų, Jewelry, Deimantinių Žiedų, Laikrodėlių, Sidabro ir Auksinių Rašomų Plunksnų.

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais — uždaryta.

BUDRIKO LEIDŽIAMI RADIO PROGRAMAI:
WCFL, 1000 kil., Sekmadieniais nuo 5:30 val. po pietų.
WAAF, 950 kil., kas rytą paprastom dienom nuo 8:30 val.

ISDIRBĖJAI GERŲ IR TVIRTŲ SEKLYČIOMS SETŲ

Tiesiog Jums — Iš Mūsų Dirbtuvės

Mūsų ilgų metų patyrimas rakandų išdirbime įgyjo nuo pirkėjų pilną patenkinimą.

Turime didelį ir pilną pasirinkimą gražių, gerų ir vėliausios mados Seklyčioms Setų.

PIRMIAU MATYKITE MŪSŲ DIRBTUVĘ
Pas Mus Perkant, Nupirksite Daug Pigiau!

GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMA UŽ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstančiai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. — Prie Pirmos Progos, Paklauskite Jų!

Archer Avenue Furniture Co.
PARLOR SETŲ IŠDIRBĖJAI
4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.
Telefonas LAFayette 3516
Savininkas JOE KAZIK—KAZIKAITIS

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS

Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI

STASYS LITWINAS, Pres.
CARR MOODY LUMBER CO.
3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIRginia 6640-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Subscription Rates:
$6.00 per year outside of Chicago;
$7.00 per year in Chicago & Cicero;
4 cents per copy.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą:
Metams $7.00
Pusei Metų 4.00

Jungt. Valstybėse, bet ne Chicagoje:
Metams $6.00
Pusei Metų 3.50

Užsieniuose:
Metams $8.00
Pusei Metų 4.50

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus prisiunčiamos tuojaus, gavus prašymą.

SKELBKITĖS DIEN. "DRAUGE"

Berlyno Krizei Aštrėjant

MASKVOS "NUOLAIDA"

Sovietų Rusija Berlyno krizėj padarė "nuolaidą". Jos atstovai pareiškė, kad rusai padarys "malonę" ir visą Berlyno miestą (visas keturias zonas) aprūpins maistu. Bet tasai kirminėlis ant Maskvos meškerės pasirodė per menkas, kad kibtų jin amerikiečiai, prancūzai ir anglai. Tasai rusų gestas laikomas įprasta jų propagandos priemone, siekiančia klausimą pasukti į šalį.

Jei sąjungininkai sutiktų su Maskvos pasisiūlymu aprūpinti visą Berlyno miestą maistu, bet nepareikalautų nuimti blokados, tada klausimas automatiškai išsirištų: rusai laimėtų ir visą miestą pasigrobtų. Turėdami Berlyną, ten tuoj apgyvendintų Maskvoje sudarytą komunistinę vyriausybę savo zonai Vokietijoj ir varytųs tą "vyriausybę" visam kraštui primesti.

SĄJUNGININKŲ ŽYGIAI

Kad parodyti, jog amerikiečiai šį kartą nebus nuolaidūs ir griežtai laikysis savo nusistatymo Berlyno krizėje, pasikvietė Vašingtonan gen. Lucius D. Clay, Amerikos militarinės okupacijos Vokietijoj vadą, kad jis išdėstytų vyriausybei padėtį aiškiai ir smulkmeniškai. Drauge su juo atvyko ir Robert Murphy, jo patarėjas politiniais reikalais.

Vašingtone manoma, kad šių dviejų vyrų patarimai labiausiai nulems klausimą, kokį tolimesnį žygį darys Amerika dėl Berlyno blokados.

Kad griežti Amerikos žodžiai nebūtų tušti, siunčiama Vokietijon 75 "jet" lėktuvai, kad sustiprinti ten karo aviaciją. Stiprinamos ir kitos militarinės jėgos. Nuo to ir britai neatsilieka. Iš visko atrodo, gal gali prisieiti panaudoti jėgą griežtiesiems žodžiams paremti.

BERLYNAS NETURI BŪTI ANTRU MUNICHU

Reikalas yra pribrendęs. Vakarų žmonės, kenčią medžiaginį skurdą, laiko, kad tas skurdas yra menkas palyginant jį su moraliniu bailumu, kuris duoda galimumų Sovietų Rusijai nesulaikomai žygiuoti į vakarus.

Visiems šiandien jau yra aišku, kad Berlyną padarant antruoju Munichu, būtų pradžia, bet ne galas rusų agresijai. Rusija pasigrobtų Berlyną, vėliau Vokietiją ir, pagaliau, visą Europą. Turint tą galvoj, Amerika jokiu būdu negali bedaryti naujų nuolaidų Maskvai.

VOKIEČIŲ NUSISTATYMAS

Patys vokiečiai vis drąsiau pradeda kalbėti apie savo krašto ekonominio ir politinio atstatymo reikalus. Jie mato didelį pavojų savo tautai ir kraštui iš totalinės Rusijos pusės. Iškentę nacių vergiją, jie nenori patekti į komunistinę vergiją. Vokiečiai net pačiame Berlyne jau išsidrąsino viešai demonstruoti prieš Sovietų Rusiją. Jų vadai pasisako: geriau mirti, negu Stalino "saulės" globon patekti. Berlynas esąs jų "laisvo ir nepriklausomo gyvenimo Stalingradas". Vadinas, kaip Stalingrade buvo sulaikytas Hitleris ir iš ten buvo priverstas atsitraukti iki visiško susmukimo, taip Berlyne turės būti sulaikytas Stalinas ir nuo ten jo jėgos turės būti nustumtos ten, iš kur jos atvyko.

Dėl tokio nusistatymo berlyniečiai, aišku, būtų bolševikų sušaudyti, jei dėl sąjunginiukų nuolaidumo visas Berlynas būtų paliktas rusams.

DERYBŲ GALIMUMAI

Šitokie sunkumai dabar susidaro dėl to, kad amerikiečiai ir anglai davėsi Stalino prigaunami Jaltos ir Potsdamo konferencijose. Jie didžiausią klaidą padarė leisdami rusams okupuoti Vokietijos ir Austrijos dalis, sutikdami padalinti tuos kraštus į keturias militarinės okupacijos zonas, pritardami ir Berlyną, rusų zonos apsuptą, padalint į keturias zonas. Maskva amerikiečių ir anglų politikų klaidomis ir tiesiog žiopliausiomis nuolaidomis šiandien naudojasi.

Maskva, jusdama didelį griežtumą ir ryžtingumą iš sąjungininkų pusės, gali sutikti palengvinti blokadą ir sutikti derėtis. Tokiems galimumams ji durų, berods, nėra uždariusi. Ir jei tokios derybos įvyktų, Amerika turi laikytis tvirtai ir griežtai ir nė viena jota rusams nenusileisti.

★

Komunistų Vadų Apkaltinimas

Vakar visa krašto spauda skelbė, kad dvylika pačių svarbiausių Amerikos komunistų vadų apkaltinti konspiracija "mokyti ir agituoti" jėga nuversti Jungtinių Valstybių vyriausybę. Apkaltintieji suimti ir traukiami teismo atsakomybėn. Jų tarpe yra vyriausias komunistų vadas Amerikoj, William Z. Foster.

Ne mūsų reikalas yra daryti spėliojimus, kaip jie teisinsis teismuose ir kokios bus to pasekmės.

Bet kiekvienam padoriam Amerikos piliečiui yra visiškai aišku, kad komunistų partija ir jos visa veikimo programa yra priešamerikoniška, kad ji turi tikslo nuversti Amerikos demokratinę vyriausybę ir jos vietoje pastatyti komunistinį režimą, kuriam patsai Stalinas galėtų duoti įsakymus sovietizuoti kraštą ir užnerti ant amerikiečių rankų tokius vergijos retežius, kokiais yra surakinti Sovietų Rusijos ir jos pavergtų tautų žmonės.

Taigi, tie žmonės, kurie iš pačių pagrindų griauna Amerikos demokratinę santvarką ir dirba svetimos valstybės naudai, turi būti traukiami teismo atsakomybėn ir atsakyti už savo išdavikiškus darbus.

★

Tremtinių Įkurdinmio Reikalu

DĖL PREZIDENTO PAREIŠKIMO

Kaip gerai atsimename, Prezidentas Trumanas, pasirašydamas kongreso priimtą tremtinių bilių — S. 2242, padarė pareiškimą, kad tame biliuje yra daroma diskriminacija katalikams ir žydams tremtiniams. Toji diskriminacija esanti dėl to, kad tremtiniams, atsiradusiems Vokietijoj, Austrijoj ir Italijoj po 1945 m. gruodžio 22 d., yra uždaromos Amerikon įvažiuoti durys.

Bet taip nėra, kaip Prezidentas teigia.

Jei kas tremtinių padėtį žino, tai prelatas Edward E. Swanstrom (iš New Yorko), kuris daug metų buvo NCWC War Services priešakyje, o dabar pirmininkauja specialiai sudarytam tremtinių įkurdinimu rūpintis vienetui — National Catholic Resettlement Council.

Prieš keletą dienų laikytam šios organizacijos direktorių suvažiavime Buffalo, N. Y., jisai aiškiai pareiškė, kad bilius (S. 2242) jokiu būdu nedaro diskriminacijos katalikams tremtiniams.

REIKIA SURASTI DARBŲ IR BUTŲ

Prel. Swanstrom pareiškė, kad 90 nuošimčių ir 40 nuošimčių latvių tremtinių, kvalifikuotų būti įleistais sulyg S. 2242 bilium, yra katalikai. Lenkų dauguma, kurie turės teisę įvažiuoti, laikantis to biliaus, taip pat yra katalikai.

Anot to paties prelato pareiškimo, valstybės departamentas manąs, kad rugpiūčio mėn. bus galima atvežti pirmoji tremtinių grupė iš 3,000, rugsėjo — 5,000, spalių — 7,000 ir po to 10,000 kiekvieną mėnesį.

National Catholic Resettlement Council jau suradusi vietų 50,000 tremtiniams apgyvendinti, bet pažymėjo, kad tas vietas naujai reiks patikrinti. Mat, pažadai tremtinius priimti gauti dar prieš bilių pravedant.

Dabar kaip tik yra aktualu surasti tremtiniams darbus ir gauti pažadus iš žmonių, kurie aprūpintų juos butais.

★

Pamatė Savo Klaidą

Vakar šioje vietoje buvo išreikštas apgailestavimas, kad sudaryta Prancūzijos krizė labai pavojingu momentu. Vėliausios žinios iš Paryžiaus sako, kad ir patys nekomunistinių partijų vadai gailisi perdaug pasikarščiavę ir tą krizę sudarę. Jie dabar mato, kad vyriausybės sugriuvimas silpnina Prancūzijos poziciją rišant opiąją Berlyno blokados problemą.

Yra vilčių, kad patriotinės partijos, pamačiusios savo klaidą, suras susitarimui kelią ir vyriausybę sudarys tais pačiais pagrindais. Yra vilčių, kad ir tas pats Schumanas gali būti pakviestas kabinetą išnaujo sulipdyti. Šis vyras didelius gabumus parodė vyriausybei vadovauti ir valstybės reikalams tvarkyti. Savo kraštui per paskutiniuosius metus jis puikiai pasitarnavo.

APŽVALGA

Lietuvoj Tik Vienas Vyskupas

Katalikų plačiai skaitomas laikraštis "The Register", pasinaudodamas Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone žinių šaltiniais, šios savaitės laidoje rašo, kad Lietuvoje bėra likęs tik vienas katalikų vyskupas. Iš visų Lietuvoje mirusių bolševikų okupacijos metu vyskupų tik vienas tesąs miręs naturalia mirtim. Kiti ištremti, nukankinti.

★

Komunistų "Laisvės"

Kadangi katalikų kunigas Lenkijoj, kun. M. Norek, išdrįso pareikšti savo nusistatymą prieš komunizmą, jis uždarytas keturiems metams į kalėjimą. Šio kunigo motina ir brolis mirė Sibire, ištrėmime.

Tai tokią "demokratiją" ir "laisves" komunistai vykdo į gyvenimą, kai jiems pavyksta jėga pasigrobti vieno ar kito krašto valdžios vairą.

★

Liepos mėn. 22 d. benediktinas vienuolis kun. Simonas Rakauskas, St. Bede Kolegijos profesorius, mini 25 metų kunigystės jubiliejų, apie kurį netrukus paskelbsime dalgiau žinių.

★

Kun. Pr. Juras, Kunigų Vienybės pirmininkas, "Darbininke" praneša, kad lietuvių kunigų seimas šiemet bus Chicagoj tuoj po Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso, būtent spalių mėn. 19 d.

Rašo **K. Bitikas**

Gaudome kiekvieną žinią iš pavergtos Lietuvos. Bet jos kas kartą darosi retesnės ir vis baisesnės. Maskvos komunistai ir jų sėbrai naikina lietuvių tautą. Nedaug žmonių pasiliko savo vietose. Todėl jie laiške nė savo adreso negali paduoti.

★ ★ ★

Komunistų vadai Lietuvoje skelbė, jog 40,000 lietuvių kariauja prieš Maskvos komunistus ir kad jų 12,000 yra žuvę. Iš lietuvių pusės ateina žinios, kad didesnis skaičius vyrų žuvo, beginant savo kraštą ir žmones nuo sugyvulėjusių komunistų.

★ ★ ★

Ties Lyda Garniuose įsikūrė **Štab Specialnoj Vozdušnoj Ochrany** — priešlėktuvinės apsaugos vadovybė. 27 priešlėktuvinės patrankos paslėptos už 700 metrų nuo geležinkelio bėgių, saugoja priešą.

★ ★ ★

Lydos lėktuvų lauką parengė ir baigė ten darbus rugpiūčio mėn. 1947 metais 23,800 rumunų, austrų ir kitų tautų karo belaisvių. Sandėliai ir lėktuvų patalpos pridengtos žemės sluoksniu; kiekvienas turi bent tris išėjimus. Į čia rusai parsigabeno 1947 m. radaro įtaisus iš Karaliaučiaus.

★ ★ ★

Juodojoje ties Vilniumi dideliame plote paslėptas yra didelis aliejaus ir žibalo sandėlis, kuris turės aptarnauti rusų kariuomenę benzinu etc., veikiančią Lietuvoje, rytų Lenkijoje ir vakarų Ukrainoje.

★ ★ ★

Zakrete prie Vilniaus įtaisė maskoliai V1 ir V2 sviediniams gulyklas. Čia atgabeno patobulintus tuos vokiečių darbo rakietinius sviedinius.

★ ★ ★

Palemonas ties Kaunu sutalpino keturis didžiulius gazolino sandėlius 1947 metais. Sandėliai yra pridengti švinu ir 12 pėdų žemės sluoksniu. Šis gazolinas — octane tarnaus Kauną ginantiems kovos lėktuvams. Panašūs slapti įrengimai yra Biržų apylinkėje.

★ ★ ★

Šiais 1948 metais okupantai įtaisė lėktuvų laukus — aerodromus Pociūnuose ir Alksniakiemyje. Į čia okupantai atgabeno bombonešius ir kovos lėktuvus.

Besirengdami prie artėjančio karo, okupantai skubiai ėmė tvirtinti Lietuvos-Vokietijos sieną.

Atrodo, jie Lietuvoje ginsis, jei net būtų praradę Mažąją Lietuvą su Karaliaučiumi.

★ ★ ★

Prieš pusę metų ties Vilniumi esančiame lenkų įrengtame Porubaneko aerodrome įsikūrė komsomolų lakūnų mokykla. Tais pat tikslais naudojamas ir Panerių aerodromas.

★ ★ ★

Lietuvoje skubiai įsitvirtina okupantai, nujausdami galą. Visa lietuvių tauta prašo Dievo, kad Maskvos komunizmas ir Lietuvos okupantai greičiau gautų galą ir kad žmonėms grįžtų laisvė, nepriklausomybė ir gerovė.

(Tęsinys)

—Imk. Aš apsieisiu.

—Aš turiu laikrodį.

—Imk. Jei kaip—išmainysi. Batus gausi ar...

Petras apsivilko, pakėlė lagaminą ir vėl pastatė ant žemės.

—Vaikeli tu mano... Gal jau... nepamatysiu aš tavęs...—glaudė jo galvą prie savo sudžiūvusios krūtinės. Per ašaras nieko nematė. Kreivėnas nusigręžė į langą. Petras pabučiavo motinos rankas, pabučiavo į lūpas ir pakuždėjo į ausį.

—Kada?

—Pasimatysim. Pasakykit... jai...kad aš sugrįšiu...

Motina linktelėjo, paglostė jo petį, vėl linktelėjo ir pro ašaras nusišypsojo.

—Tu neik į kiemą,—perspėjo Kreivėnas žmoną.—Šeimyna tik dirstels į tave ir tuoj viską supras.

Ji liko seklyčioj. Veidą priglaudė prie lango stiklo. Nuo drėgmės aprasojęs stiklas dabar buvo visas šlapias.

Išvažiavo. Visai temo.

Apie vienuoliktą Kreivėnas sugrįžo. Pats iškinkė arklį, nuvedė į tvartą ir jėjo į trobą Blykčiodamas šviesom, iš plento į kelelį pasuko automobilis. Kreivėnas įbėgo į trobą ir užkabino duris. Nedegdamas šviesos, nusivilko apsiaustą, švarką, greit nusiavė batus ir jau metė šalin kalnierių, o automobilis jau suko į kiemą. Netrukus jau klabino duris, o Kreivėnas nusivilko liemenę, susivėlė plaukus ir tik tada uždegė šviesą.

—Kas ten?—riktelėjo jis, išėjęs į priemenę. Riktelėjo ir pats nusigando: suprato, kad perdaug garsiai.

—Atidaryt! Saugumas.

Įėjo trys pusberniai.

—Kur Petras Kreivėnas?

—Nėra namie.

—Nėra? O kur jis?

—Išvažiavo.

—Kur?

—Į Dotnuvą.

—Šiandie.

Vyrukai pažvelgė į vienas kitą.

—Ieškot! Kur jis miega?

Kreivėnas nuvedė. Vyrukai pasižvalgė po kambarį. Lova paklota. Prasidarė spintą, įėjo į seklyčią ir grįžo į virtuvę.

—O čia kas?

—Tarnaitė miega.

Pasišnibždėję įėjo. Julė apsivilkusi apsiaustu stovėjo vidury kambariuko ir abiem rankom glostėsi plaukus.

—Kur Petras Kreivėnas?

—Išvažiavo.

—Kada?

—Šiandie, temstant.

Vyrukai pažvelgė į vienas kitą.

—Temstant? Buvo čia kas atėjęs?

—Račiūnas buvo.

—Tai iš ryto, bet vėliau?

—Buvo atėjusi moteriška. Į sodą. Iš tolo mačiau. Po langu šnibždėjosi, o paskui perdjo per tvorą. Kas daugiau bus, jei ne ta pasileidus Grūštaitė. Jeigu jau suimt, tai ne Petrą, bet ją. Ji čia visiems vyram suka galvas, visus kusina.

Tarėsi. Liepė pašaukt Kazį, paskui Petronę.

Račiūnas buvo, o daugiau nieks. Grūštaitės nematėm. Ir Petras niekur nebuvo išėjęs.

—Kodėl jis taip vėlai išvažiavo?

—Ir kodėl šiandien?—pridėjo kitas.—Šiandien, būtent?

—Turi reikalų Marijampolėj, o rytoj turi būtinai važiuoti į Dotnuvą.

(Bus daugiau)

UŽTIKRINKITE JAM ATEITĮ – ŠIANDIE

Jūsų vaiko mokslo ir biznio auklėjimui reikia planuoti ir taupyti. Mes siūlome mūsų įstaigoj atidaryti apdraustą taupymo sąskaitą jo vardu arba išvien su bet kuriuo iš tėvų. Nors ir mažas taupymas iš kiekvienos algos užtikrins įeigų kai jos bus reikalingos. Jūsų sutaupos apdraustos iki $5,000, ir neša vertingus nuošimčius.

INSURED FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CALUMET 4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Sucha-Bezvodnaja Lageris Nr. 17

Pasakoja Buvęs Sovietų Konslagerio Kalinys

Kai Stalinas su Hitleriu dalinosi Lenkiją, man likimas lėmė "draugų" sulaukti Lvove, ir tas likimo pokštas man kainavo 14 mėnesių sovietinio pragaro... — pasakoja buv. Lenkijos pilietis, žydų tautybės atstovas M. Š., su kuriuo man neseniai teko gulėti vienoj ligoninėj. Mano žmona ir du vaikai tuo metu buvo kitoj Lenkijos dalyje, kuri atiteko rudajam diktatoriui Hitleriui. Tai buvo 1939 metų pabaiga.

Patekęs į sovietų "globą", vis dėlto šiaip taip išgyvenau iki 1940 metų pradžios. Gyvenimas buvo sunkus ir vargingas ir kasdieną vis sunkėjo. Sovietai pasistengė užimtąją Lenkijos Ukrainos dalį sulyginti su kitomis jų respublikomis...

Tuo metu aš dar pilnai nežinojau kaip elgiasi su žydų tautybės asmenimis rudasis diktatorius, todėl labai norėjau grįžti į nacių užimtą Lenkijos dalį ir ten, susiradęs savo šeimą, gyventi. Bet... nereikėjo mums dėlto perdaug sukti galvos. Šią mintį tartum velnias pakišo patiems sovietų enkavedistams. 1940 metų pradžioje visi pastebėjome didžiulius skelbimus, kuriuose buvo pranešama, jog norintieji grįžti į vokiečių užimtąją Lenkijos dalį turi registruotis nurodytuose punktuose. Registruotis vyko visi, nuvykau ir aš. Tiesą pasakius, mano širdis jautė kažką negero, todėl registravimosi punkte aš nedrąsiai pareiškiau, kad ne aš norėčiau vykti į vokiečių užimtą sritį, bet norėčiau į sovietinę zoną parsikviesti savo žmoną ir vaikus...

"Tai nieko... Ten žmonės taip pat gyvena. Gali ir tamsta vykti", maloniu balsu klastingai man siūlė politrukas... Po tokio "malonaus" patikinimo užsirašiau. Po trijų savaičių, vėl mus pakvietė į tuos pačius punktus.

"Na", manėm sau, "važiuosim namo..."

Ir koks buvo mūsų nustebimas, kai vietoj namų, atsidūrėm... kalėjime. Ten mus uždarė su keiksmais ir koliojimusi, kad mes esame šni pai.

Po trejetos savaičių tardymų ir pusbadžiu laikymo, vieną rytą, dar prietemoje, visus suimtuosius, norėjusius vykti namo, išvarė į rajoną ir stiprios sargybos lydimus, nugrūdo į geležinkelių stotį. Mūsų buvo apie 2,000 asmenų. Čia pakrovė į gyvulinius vagonus, po 60-70 žmonių į vieną ir išgabeno nežinoma kryptimi. Vežė 10 dienų ir dešimt naktų. Baigiantis mūsų baisiajai kelionei, pro vagonų plyšius matėme, kad važiuojame jau neapgyventomis vietovėmis. Paskutinė gyvenamoji vieta buvo miestas Nižnij-Nowgorod (Gorkij). Už jo tęsėsi kelionė dar kokius 800 kilometrų...

Kai išlaipino mus iš vagonų prieš akis daugiau nieko nematėme — tik milžiniškus miškus ir didžiulę koncentracijos stovyklų grandinę. Tai buvo "Sucha-Bezvodnaja" darbo stovyklos, kurių ten buvo vienoj grupėj apie 40 ir kiekvienoj buvo kalinama po 3-4 tūkstančius dar bo vergų.

Kaip vėliau teko geriau nugirsti ir net savo akimis pamatyti Vokietijos naciškuosius KZ, tai sovietų darbo stovyklos niekuo nuo jų nesiskiria, nebent tuo, kad sovietinėse stovyklose dar nėra įrengti krematoriumai. Ten žmonės ir patys išmiršta nuo sunkaus darbo ir bado... Stovyklos aptvertos spygliuotomis vielomis, kuriomis dargi srovena elektros srovė, sargybiniams įrengti tokie patys bokšteliai, jie taipogi laiko gaujas pikčiausių šunų bėgliams gaudyti ir t.t. Man teko pakliūti į darbo lagerį, kuris buvo ažymėtas Nr. 17. Čia visiems išdavė vatines "papachas", švarkus, kelnes, medines klumpes, ir po surūdijusią dėžę nuo konservų, kuri turėjo atstoti dubenį. Rūbai jau buvo dėvėti, suskretę (jų ankstyvesnieji savininkai, matyt, jau gulėjo po įšalusia žeme) ir jų turėjo užtekti... dešimčiai, penkiolikai metų, na, kokią baus mę gausi... Sudėvėtų drabužių ten niekas nekeičia — kaip nori, taip verskis...

Pirmąją dieną nieko neteko dirbti. Tesuskirstė atvežtuosius brigadomis, enkavedistas išdrožė prakalbą, kad esą mes čia atvežti kaipo nepatikimas Sovietų Sąjungai elementas, norėjęs užsiimti šnipinėjimu, ir todėl mums būsią paskelbti sprendimai, kiek kuris turėsime laiko išbūti stovykloje už bausmę... "Tačiau nieko... Gerai dirbsite — valgysite ir gyvensite..." baigė savo kalbą enkavedistas... Po to visus suvarė į barakus ir apgyvendino. Buvo jau vakaras. Į vieną lentinio barako kambarį turėjome susitalpinti po keliasdešimt vyrų.

O kaip atrodo kambariuose? Lovos, stalai yra? — Nieko ten nėra. Pasieniais sukaltos lentos, kurios ir atstoja lovas. Nei pasiklojimo, nei užsiklojimo jokio. Grįžę iš darbo kaliniai ant jų virsta šalia vienas kito ir "ilsisi". Po sunkaus darbo sumiega, tartum užmušti. Barake per naktį spinkso biauri gazolino šviesėlė. Rytais pilnos nosys suodžių.

Ryte, 3 val., esti garsus švilpukas keltis ir "pusryčiauti". Pusryčiai — duona ir virtas vanduo, vadinamoji sriuba. Visuomet tas pats ir tas pats. Išdirbantieji nustatytą normą, gauna į dieną 900 gr. duonos. Tačiau toji duona yra begalo prasta ir nematytai vandeninga. Taigi, 900 gr. duonos gabalas nėra didesnis už normalios duonos 500 gr. Nepajėgiantieji normos padaryti gauna 500 gr. duonos, o neišvykusieji iš stovyklos į mišką dėl ligos ar pan. — gauna 300-400 gr. ir mažiau. Sriuba — taipogi yra trijų katilų. Pirmasis katilas skiriamas išpildantiems normą, antrasis vidutiniams darbininkams, o trečiasis — blogiesiems. "Pirmojo" katilo sriuboj dar galima rasti keletą skilčių neskustų bulvių, antrojo — jau mažiau, o trečiajam — veik nieko nėra — tik virtas vanduo...

Rastieji mūsų likimo draugai buvo nepanašūs į žmones: barzdomis apžėlę, išgeltę, suplyšę... Tautybėmis — jų ten didžiausias mišinys: ir kirgizai, ir mongolai, ir baškirai, ir kalmukai, ir uzbekai, ir čečėnai ir visokie visokiausi... Vieni jų nubausti po penkis, kiti po dešimt, treti — po penkiolika metų ir t.t.

Baltinių ten niekas ir niekam nekeičia, tik laikas nuo laiko visus varo į "banę" (pirtin), kur kiekvienas gali parazitus išsideginti ant karštos akmeninės krosnies.

Mirimų procentas lageryje gana didelis; veik nėra dienos, kad nebūtų mirusių. Kiti ir patys sau gyvybę atima, bet lagerio administracija dėl to nesijaudina. Jie po to tik surašo aktą ir tepasako: "liudej u nas jiest".

Norint smulkiai nupasakoti gyvenimo ir darbo sąlygas sovietų koncentracijos stovyklose, reikėtų ištisą tomą prirašyti. Sąlygos baisios ir nepakenčiamos. Darbas katorgiškai sunkus, o maistas — vos gyvybei palaikyti. Riebalų jokių ir niekad neduoda. Jeigu prie gautos permirkusios duonos kąsnio kada nutveri druskos saują ir pasidarai sūrimo, į kurį gali pasimirkyti duoną, tai jauties jau gerai pavalgęs...

Jeigu rūbai kur nors perplėšiami — tesusisiuvi juos tik vielos gabalu. Jeigu "dubenys" (skardinė dėžė) prakiūra — skylė užkišama skuduru, nes kito "dubens" nebegausi... Valgymo metu, tokiu atveju, atkišama skylė, ir sriuba bėga tiesiai į burną. Gautą "dubenį" kiekvienas saugo, tartum savo akį — jį, pasirišęs ant vielos, prie šono nešiojasi ir darbo metu, ir iš darbo grįždamas ir... net miegodamas.

Stovykloje vyksta didelis vagiliavimas. Jei tik pasidėsi gautą duonos normą, žiūrėk, jos jau nebėra... Pasiskundęs dėl dingusios duonos brigadieriui — gauni atsakymą, kad: "Rytoj vėl gausi"...

Retkarčiais į darbo stovyklą atvežtavo parodyti ko kią nors sovietinę propagandinę filmą. Visiems būdavo įsakoma eiti jos žiūrėti, tačiau žmonės išvargę — mieliau griūdavo ant grynos lentos "poilsiui". Tuomet vadovybė nuteistuosius su lazdomis gainiodavo į kiną...

Už spygliuotųjų vielų, išorėj, stovi kiti barakai, kuriuose gyvena darbo stovyklos sargybiniai su šeimomis. Kartą, kai slinko nusikamavusi mūsų vora pro tucs barakus, aš pats girdėjau kai mažas vaikutis klausė savo motiną: "Mama, kas tai per žmonės?... Motina atsakė: "Tai turkai, tai baisūs žmonės".

Taigi, tokio "turko" vaidmenyje teko išbūti net keturiolika mėnesių. Į pabaigą jau vos bepavilkdavau kojas. O, kur dar bausmės pabaiga buvo? Tačiau, ačiū Dievui, ilgiau vis dėlto nebeteko būti tam sovietiniam pragare. Pagal sutartį su lenkų egzilinė vyriausybe, Stalinas sutiko išleisti iš darbo stovyklų visus Lenkijos piliečius, kad jie prisidėtų pagalbon prieš nacius. Pasekmėje tos sutarties — išėjau į laisvę ir aš.

Tokių darbo stovyklų pilna Sovietų Sąjungos žemė. Jų yra ne tik Sibire ir kituose negyvenamuose plotuose, bet ir netoli Maskvos. Jose vargsta ir badu kasdien miršta tūkstančiai žmonių. Būdamas Sovietų Rusijoj — tą aš savo akimis mačiau ir patyriau, — baigė savo pasakojimą minimas ligoninės palatos mano kaimynas.

— Pranys Alšėnas

("Tėviškės Garsas")

PASIDAIRIUS PO SVIETĄ

Sovietų "rojus". — Rusijos burliokų keiksmažodis yra "mat" su visokiais pridėčkais. Tuo keiksmažodžiu jie buvo užkrėtę ir lietuvius.

Dabar balšavikiškam darbininkų "rojuje", šalia 'mat' įvestas dar ir kitas keiksmažodis — buožė. Šis keiksmažodis vartojamas kiekviena proga, bet ypatingai keikiamas tas, kuris turi kokį nors turtelį, priklodui, vieną karvutę, porą avių, vieną paršelį.

Kuris gaspadorius, pats neturėdamas iš ko gyventi, negali išpildyti Stalino kaziono įsakymo — grūdų pyliavos, jis keikiamas buože.

Kuris gaspadorius, turėdamas vieną karvę, nepristato Stalinui nustatytos normos pieno, keikiamas prakeikta buože.

Kuris gaspadorius, pasker dęs paršiuką, visų kilbasų nenusiunčia Stalinui, keikiamas buože.

Jei iškultų javų grūdų Sta linui neatiduosi, jei pamiršus karvę pieną nepristatysi, jei paskerdęs paršiuką kilbasų nenuveši, tuojau ateis komisaras ir įsakys rengtis į Sibirą — "poilsio", kaip sako Mizaros, Bimbos, Prūseikai, o į jo ūkį atgabena nuo Volgos burlioką. Išeitų, tavorščiai, kad balšavikų ciecorius Stalinas yra lyg veršis, kurį lietuviai turi savo grūdais šerti ir pienu girdyti.

Reno, Nev. — 1910 m., liepos 4 d. čia tarpe baltaodžio Jeffires ir negro Johnson įvyko kumštynės už pasaulio čempijonatą. Negras baltaodžiui padarė tokį nakautą, kad tasai penkias minutes gulėjo be žado.

Po kumštynių visuose didesniuose Amerikos miestuose buvo kilę kumštynės tarpe baltaodžių ir negrų. Visur policija turėjo daug darbo. Net kariuomenėj buvo kilus betvarkė. Tuo metu dalis Amerikos kariuomenės darė manevrus arti garsaus Gettysburg, Pa. Po Jeffires-Johnson kumštynių tarpe pietinių ir šiaurinių kareivių taipgi kilo muštynės. Tik karo vadovybei įvedus griežtą drausmę ir didelę bausmę, viskas aprimo.

Na, o dabar? Joe Louis jau virš desėtko metų yra kumštynių čempijonas, nevieną baltaodį nakautu patieseęs ant matraco, o žiūrėkit — niekur jokio rasinio antagonizmo neįvyko. Tuo atžvilgiu Amerika toli pažengus pirmyn. Kiti čėsai, kitokie žmonės.

Jonas Gurgulis išsinuoma vo naują butą. Už savaitės einąs jis pas namo savininką su skundu.

— Žinai ką, Tamsta, — sako Gurgulis. — Mano fleto langai taip suklerę, kad vėjas net galvos plaukus sutaršo. Ar negalėtum langų pataisyti?

— Žinai, kokie dabar čėsai, — atsakė namo savininkas. — Tamstai pigiau atseis plaukai nusikirpti, negu man langai pataisyti.

BUY U.S. SECURITY BONDS NOW!

Dar Galima Gauti Plačiai Komentuojamą Knygą:

MIRTIES KOLONA

parašė **Antanas Tolis**

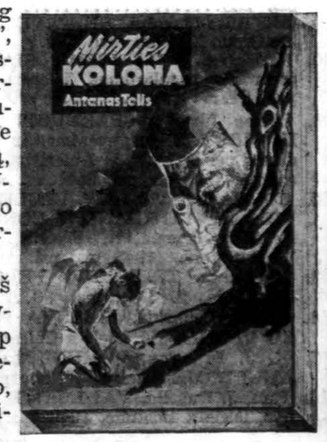

Malonu pranešti, jog "MIRTIES KOLONA", Antano Tolio nepaprastų po bolševikais pergyvenimų ir baisių žiaurumų aprašymai, kurie sukėlė tokią sensaciją, kuomet ėjo per DRAUGO skiltis, ką tik išėjo iš spaudos knygos formoje.

Knygoje autorius iš savo asmeniškų pergyvenimų aprašo, kaip bolševikai lietuvius medžiojo, tardė, kankino, žudė ir varė mirti klaikiuose Sibiro tyruose.

Ši knyga išleista publikai prašant ir reikalaujant. Ji kiekvienam skaitytojui paliks neišdildomo įspūdžio ir tikrai parodys, kokie žvėrys dabar laiko nukryžiavę Lietuvą ir kitas pavergtas tautas.

Knyga turi 254 pusl., gražiu spalvotu viršeliu.

KAINA — Tik $1.00!

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Illinois

LAST ONE IN . . . gets a hot shower too!

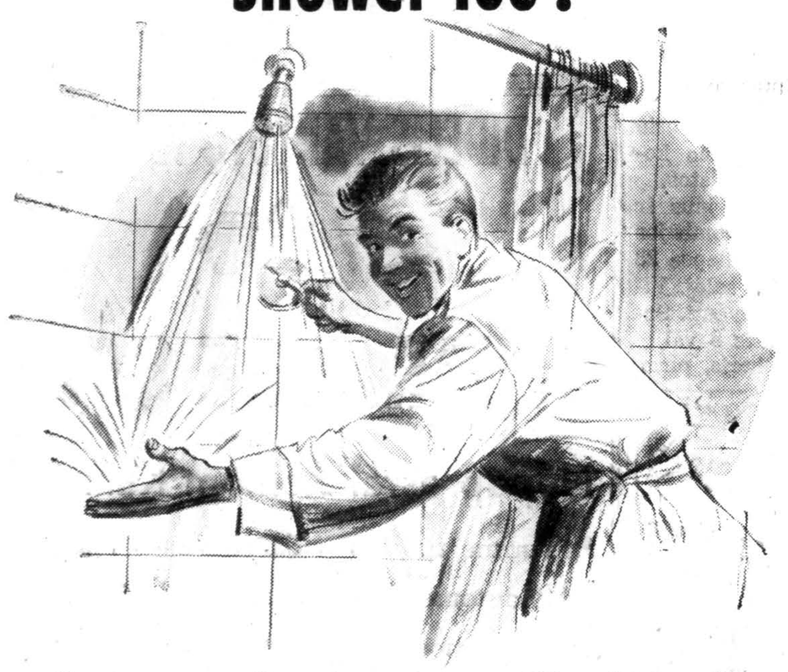

when you heat water Electrically

NUSIRAMINK, TĖVAI! Jeigu jūs būsite ir paskutinis eilėje nusimaudymui, nesudarys jums jokių šiurpulių.... kadangi dabar jūsų vandens šildymas yra moderniškas elektriniu būdu. Kiekvienas turės pakankamai šilto vandens... kuomet jūs šildote vandenį su pagalba elektros!

Komfortas ir patogumai turėti pakankamai šilto vandens yra automatiškai jūsų, jei jūs turėsite automatišką elektrinį vandens šildytuvą tinkamo didumo. Indų plovimas, apvalymas ir nusiprausimas yra lengvesnis ir malonesnis, kuomet jūs galite pasitikėti, kad turėsite šilto vandens visą dieną, kiekvieną dieną. Jums nereikės laukti, jis visuomet lauks jūsų!

Nereikia jokio prijungimo prie kamino ir žvilgantis baltas vandens šildytuvas gali būti įrengtas jūsų virtuvėje arba žaidimų kambaryje taip pat lengvai, kaip sklepe.

Išviršinė pusė automatiško elektrinio vandens šildytuvo visuomet būna švari ir šalta, nes stora insulacija visai pridengia šilumą, kaip thermos bonka.

Pamatykite naują, automatišką elektrinį vandens šildytuvą pas savo dylerį arba artimiausioje Edison krautuvėje.

IT COSTS SO LITTLE!

This automatic water heating service for your home is really an economical long-range investment. The operating cost is LOW—12 cents a day is all it costs the average Chicago family to heat water electrically.

FREE INSTALLATION

In any 1, 2 or 3 family entirely residential building using Edison Service. This free installation allowance may be modified or discontinued at any time.

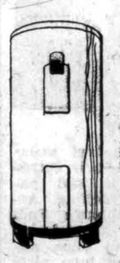

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

MEDŽIOKLĖ TĘSIASI

Tęsinys iš Pasakojimų Vieno Kunigo, Buvusio Bolševiku Kalinio

Po to nieko gero nesiūlančio čekisto atsilankymo atėjo man sunkios, neramios laukimo dienos ir ypatingai naktys, nes NKVD savo nešvarius darbelius, ypač areštus, mėgsta atlikti tamsoje, o dėl savo likimo neturėjau jokių abejonių. Kartą patekusi į jų nagus auka neturi vilties išsisukti. Daugiausia kankino mane mintis, kad negalėjau pasakyti tiesos niekam iš mano artimųjų: nenorėjau jų gąsdinti ir be reikalo statyti į pavojų.

Apie įvykį pranešiau tik savo vyskupui, kuris nuoširdžiai mane užjautė, padrąsino ir sutvirtino mane nusistatyme ištverti iki galo.

Tad stengiaus kiek galėjau ramiai laukti tolimesnių įvykių.

Neilgai teko laukti. Po trumpos pertraukos prasidėjo sistematiškas "apdirbimas" aukos. Kaskart vis nauji, matomai įpratę savo amato specijalistai pradėjo lankyti mano butą, stengdamiesi visokiais įmanomais būdais paversti mane akluoju įrankiu jų niekšingam darbui. Kai aš galų gale pradėjau nuo jų slapstytis, ar tai išvykdamas ilgesniam laikui iš namų, ar nuduodamas ligonį, — buvau gaudomas gatvėse.

Kartą, man einant gatve, greta manęs staiga sustojo automobilis. Iš jo iššoko civiliai apsirengęs vyras, priėjo prie manęs ir pareikalavo, kad sėsčiau į mašiną. Pasivadino NKVD agentu. Man pradėjus protestuoti, iš mašinos iššoko dar du nenaudėliai, kurie pakartojo įsakymą nedviprasmiškai demostruodami revolverius, rodydami juos turį kišenėj. Teko nusileisti jėgai...

Laukiau, kad mane nuveš į kokią įstaigą ar į kalėjimą, patekome į privatų butą. Reikalinga žinoti, kad slaptiems darbeliams, pav. naujų agentų verbavimui, kas turi pasilikti visiškoje paslaptyje, NKVD disponuoja vadinamaisias "konspiratyviškais butais" — konspirativnyje kvartiry, — kur atvyksta geruoju arba pristatomi jėga asmenys, reikalingi specialaus "apdirbimo" ar instruktavimo. Tokiu būdu lankymas neišaukia jokių įtarimų, nes dideliuose namuose, kur nuolat vyksta didelis judėjimas žmonių, sunku įtarti, kad ateiną ir išeiną civiliai žmonės gali būti persekiojamais ar persekiotojais, juo labiau, kad pastarieji yra vietiniams gyventojams žinomi kaip darbininkai arba ramūs valdininkai, bent taip jie yra užsiregistravę.

Bute jau laukė manęs tipas, kuris arogantiškai man pareiškė, jog NKVD gavo raštišką skundą dėl mano elgesio: skunde plačiai išdėstyta, kad aš esu nusidėjęs viešosios moralės dėsniams... kad yra nusistatyta duoti skundui teisėtą eigą... atiduoti mane viešajam "parodomam" teismui, kuris neabejotinai mane pasmerks ir diskredituos mano asmenį visuomenės akyse taip, kad ir artimiausi man žmonės nuo manęs atsisuks su panieka...

Skundo tekstas čia pat buvo man perskaitytas. Kad aš nesitverdamas pasipiktinimu dėl tokio negirdėto šmeižto griebiau nuo stalo skundą, norėdamas pats jį patikrinti, agentas išplėšė man popierių iš rankų. Gavau tačiau įspūdžio, kad po raštu nebuvo jokių parašų, ir dar šiandien manau, kad nieks iš mano parapiječių nedalyvavo šitame šlykščiame darbelyje, o skundas buvo sufabrikuotas stačiai NKVD vaistinėje...

Pakankamai prigrasinęs mane visokiomis bausmėmis ir kitokiomis nelaimėmis, agentas lyg ir atlyžo... Mat, keliama man byla dar galėtų būti peržiūrėta, gal atidėta, o gal ir visai numarinta, jei aš pakeisiu savo "kontrrevoliucinį" nusistatymą ir užsispyrimą, pasirašysiu tam tikrą pareiškimą, pasižadėdamas stropiai vykdyti visus NKVD įsakymus.

"Niekuomet!" t a r i a u: "nebijau jokio parodamojo ar kitokio teismo, mano parapijiečiai pažįsta mane gerai ir niekad nepatikės biaurias šmeižtais... teismas gali vien sustiprinti žmonių pasitikėjimą manimi kaipo savo dvasiniu vadovu".

Paskutinis argumentas privertė mano kankintoją lyg ir susimąstyti. Nors įkalbinėjimai ir grasinimai dar tęsėsi ilgokai, bet jau apie teismus kalbos nebuvo, ir nors baisiai išvargęs, vis dėlto gyvas ir sveikas šį kartą išėjau iš baisaus NKVD urvo.

Fabrikavimas pan a š i ų šmeižtų priklauso prie NK VD darbo sistemos ir taikomas ypatingai katalikų dvasiškijai, kuri ypatingai jautriai reaguoja į viską, kas ketina užgauti ir pažeminti jos aukštą moralinį lygį.

Pasitaiko tačiau, kad kokia nors smulki gyvenimo klaida arba paprastas žmogaus silpnumas, kartais neatsargus žodis, išpučiami iki baisiausio nusikaltimo, kad tuo būdu sulaužytų žmogaus atsparą, privestų jį iki nevilties ir tuomet panaudotų jį kaip bevalį įrankį NKVD tikslams.

Jokia žemiška akis neseka taip stropiai dvasininkų gyvenimo ir elgesio, kaip nesnaudžiant NKVD akis.

Mažiausi, nekalčiausi o s rūšies silpnumai sekami ir registruojami, kad surinktų medžiagos, kurios pagalba galima būtų diskredituoti dvasiškiją tikinčiųjų akyse, o tuo būdu palaužti ir sunaikinti žmonėse tikėjimą į pačią Šv. Bažnyčią.

Prisimenu, kad a. a. kunigas Antanas Vasilevskis, klebonavęs Maskvoje, o vėliau Leningrade, 1930 metais nukankintas Turkestane, per kunigų rekolekcijas sakydavo:

"Trys yra, kurie mus kunigus labai stropiai seka: Dievas, parapija ir NKVD. Dievas gali atleisti, parapija irgi, NKVD niekuomet".

Spąstai

Jei NKVD turi reikalo susekti ir išaiškinti kokio nors asmens veiklą, ypač jei norima sužinoti, kas su kuo palaiko pažintį ir ryšius, arba siekiama arešto besislapstančio nuo NKVD asmens, tai tokio asmens bute organizuojama "zastava" (spąstai).

Tuomet reikalingas skaičius agentų slaptai įsitaiso ieškomojo asmens bute ir suima visus, kurie bet kokiu reikalu atsilanko pas gaudomąjį. Sulaikyti žmonės griežtai izoliuojami nuo išorinio pasaulio, kad negalėtų nieko perspėti nuo spastų ir nepakenktų medžioklės sėkmingumui. Būtiniausius areštuotiems užpirkimus, kaip maistas, atlieka agentas, žinoma, apsirengęs civiliai.

Saugumo sumetimais, kad netikėtai neįkliūčiau į panašius spąstus, susitariau su globojančiomis mane seserimis — vienuolėmis, kad kiekvieną kartą man grįžtant namo, būsiu sutartoje vietoje sutiktas ir, jei reikia, įspėtas apie pavojų.

Tat pasijutau labai neramiai, kai kartą grįždamas namo po ilgesnio nebuvimo mieste, nesutikau sutartoje vietoje mano informatorės. Pagalvojęs, vis dėlto nutariau eiti namo: vienuolė galėjo užmiršti mano grįžimo dieną arba stačiai pavėluoti.

Paskambinau. Nemažas buvo mano nustebimas ir išgąstis, kai vietoj laukiamos vienuolės man duris atidare ginkluotas bolševikų kareivis. Pasitraukimas buvo neįmanomas. Įėjau į vidų.

Reginys nekasdieni n i s. Nedidelis mano kambarys, o taip pat gretimos patalpos buvo kimšte prikimštos visokio amžiaus, lyties ir profesijų žmonių. Čia buvo jauna porelė, atvykusi pasitarti jungtuvių reikalu, laiškanešys su didžiausiu pundu laikraščių ir neišduotų dar laiškų, parapijos bažnyčios vargonininkas ir visi jo šeimos nariai, kurie palaipsniui, jieškodami kits kito, atsidūrė po raktu, du ubagai, atėję išmaldos, ir daug kitų pažįstamų ir nepažįstamų, atėjusių pas mane šiokiu ar kitokiu reikalu. Žinoma, ten buvo ir mano informatorė. Visa ta nemaža "kompanija" lengvai atsiduso, kai po kurio laiko jie gavo įsakymą kuo skubiausiai nešdintis lauk, tik niekam neprasitarti apie įvykį.

Enkavedistams buvo reikalinga tik mano persona, kuriai buvo įsakyta skubiai pasiruošti kelionei.

Pasiruošimai nebuvo ilgi: mažas pakietelis su būtiniausiais reikmenimis, kaip brevijorius, ranksluoš t i s, pamaina baltinių... ir buvau pasiruošęs... Tačiau ir šį kartą nepatekau į kalėjimą. Nuvežtas į "konspiratinį butą", vėl ilgai buvau tardomas, įkalbinėjamas, gundomas ir grasinamas.

Kaip paprastai griežtai įspėtas niekam neprasitarti apie įvykusią "konferenciją", ir šį kartą buvau paleistas namo, tačiau likusios man laisvės dienos nebuvo skaitlingos. Apie tai kitą kartą.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE GAUNAMOS

NAUJAUSIOS KNYGOS

1. Kun. Dr. K. Gečys, KATALIKIŠKOJI LIETUVA, katalikybės plitimas Lietuvoje amžių bėgyje, išleista Chicagoje, 1946 m., psl. 588 ..... $4.00
2. Antanas Tolis, MIRTIES KOLONA, pergyvenimai bolševikų kalėjimuose ir kelyje į mirtį, išleista Chicagoje, 1947 m., psl. 252 ..... $1.00
3. H. Nagys, LAPKRIČIO NAKTYS, eilėraščiai, išleista Vokietijoje, 1947 m., psl. 112 ..... $1.00
4. P. Tulpė, KALNŲ DVASIA, apysakos, išleista Vokietijoje, 1946 m., psl. 206 ..... $1.00
5. V. Jonikas, TRYS MARGI LAIŠKELIAI, eilėraščiai, išleista Vokietijoje, 1947 m., psl. 80 ..... $1.00
6. V. Mačernis, VIZIJOS, eilėraščiai, išleista Romoje, 1947 m., psl. 80 ..... $1.00
7. J. Aistis, NEMUNO ILGESYS, poezija, išleista Greene, Me., 1947 m., psl. 78 ..... $1.00
8. Antanas Vaičiulaitis, KUR BAKŪŽĖ SAMANOTA, istorijos ir apysakos, išleista New Yorke, 1947 m., psl. 288 ..... $2.00
9. Alė Rūta-Nakaitė, BE TAVĘS, poezija, išleista Vokietijoje, 1946 m., psl. 134 ..... $1.00
10. K. Baras, BOLŠEVIZMO SIAUBAS LIETUVOJE, tremtinio pasakojimas, išleista Chicagoje, 1941 m., psl. 64 ..... 35c.
11. Petras Jurgėla, SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS, jų gyvenimas ir pirmasis lietuvių skridimas per Atlantą iš Amerikos Lietuvon, išleista Chicagoje, 1935 m., psl. 384 ..... $1.50
12. COMPARATIVE LAW, ECCLESIASTICAL AND CIVIL, IN LITHUANIAN CONCORDAT, Dr. Juozo Prunskio dizertacija, išleista Katalikų Universiteto Washingtone, 1945 m., psl. 164 ..... $1.50
13. K. Baras, TREMTINIO PERGYVENIMAI, išleista Chicagoje, 1942 m., psl. 80 ..... 35c.
14. Juozas Prunskis, LIETUVA NACIŲ IR BOLŠEVIKŲ VERGIJOJE, išleista Chicagoje, 1944 m., psl. 52 .. 25c.
15. K. J. Prunskis, KOMUNIZMAS IR REVOLIUCIJA AMERIKOJE, išleista Pittsburghe, 1943 m., psl. 32 .. 20c.
16. Kun. J. Dabrila, VAI LĖKITE DAINOS, dainų rinkinys, išleista Bostone, 1942 m., psl. 222 ..... 75c.

Be to, gaunami šie įdomūs kultūriniai žurnalai:

1. "AIDAI", mėnesinis kultūrinis žurnalas, leidžiamas Vokietijoj, 1948 m. No. 1 ir 2 (No. 10 ir 11); atskiras numeris ..... 25c.
2. ŽINGSNIAI, neperijodinis kultūros žurnalas, leidžiamas Vokietijoj, No. 1, 2, ir 4 (No. 9, 10 ir 12) atskiras numeris ..... 25c.

UŽSAKYMUS SIUSKITE:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

Galite iškirpti šį skelbimą ir norimas knygas užsakyti apibrėždami knygų eilės numerius rutuliukais. Pinigus siųsti kartu su užsakymu.

Pirmosios Lietuviškos Pamaldos

LONDON, Canada. — Liepos 18 d., Brolių Krikščionių koplyčioj įvyko pirmosios lietuviškos pamaldos, į kurias susirinko nemažas būrys londoniečių lietuvių. Per šv. Mišias lietuviai labai jausmingai giedojo lietuviškas giesmes. Savo pamokslę kun. V. Rudzinskas ragino visus būti gerais lietuviais, pavyzdingais to krašto gyventojais ir laikytis savo tikėjimo.

Po pamaldų įvyko susirinkimas, kuriame nutarta įsteigti tautinių šokių grupę, krepšinio rinktinę, o futbolo rinktinę jau turime. Mums reikalingas dar choro vedėjas.

K. L. T. skyriaus adresas: 156 Horton Ave., London, Ontario, Canada.

CHICAGOJE

BRIGHTON PARK

Liepos 25 d., labdarių ūkyje bus BALF piknikas. Mūs veikėjos: E. Kass, E. Paulienė, O. Širvinskienė ir kitos jau ruošias svečius vaišinti lietuviškais valgiais, o vyrai, kaip D. Varnas, K. Zaromskis, N. Širvinskas, J. Brazauskas ir kiti visų troškulį malšinti šaltu gėrimu.

Visi Brighton Park (ir visos Chicago) lietuviai kviečiami nepamiršti šio pikniko, nes visas pelnas eis tremtinių šelpimui.

Neturintieji automobilio galės nuvažiuoti į ūkį ir parvažiuoti troku už 50 centų. Trokas nuo bažnyčios išvažiuos apie 12:30 val. popiet. Bilietų galima bus gauti prie bažnyčios nuo rengimo komisijos narių ir Gubistos.

BALF 6-tojo skyriaus ir pikniko rengimo komisijos susirinkimas įvyks liepos 23 d., Lietuvos Vyčių salėj. Visi būtinai turi dalyvauti. Susirinkimas prasidės 8 val.

— **J. Encheris,** pirm.

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDŽIOMS ŽAIZDOMS IR ODOS IŠBĖRIMAMS

Kenčiantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai pasėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegot. Kuomet žaizdos pradeda niežt ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinimui skausmo ir niežėjimo tų senų, atdarų ir skaudžių žaizdų. Jo atgaivinančios ir skausmą prašalinančios ypatybės suteiks Jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras skaudžias

žaizdas. Vartokite jį irgi skaudiems nudegimams, šašų ir sutrūkimų prašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdina vadinamą Athlete's Foot degimą ir niežėjimą, susabdo jo plėtimąsi, sulaiko nuo odos nudžiūvimo ir sutrūkimo tarp pirštų: geras ir sausos, trūkstančios odos niežėjimui, nuo darbo išbėrimams ir kitoms odos negalėms iš lauko pusės.

Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, $1.25 ir $3.50. Pirkite jį vaistinėse Chicagoj ir apielinkėj arba atsiųskite Money Orderį į:

LEGULO, DEPT. D.
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILLINOIS

Book Reviews

CATHOLIC AUTHORS, edited by **Matthew Hoehn, O.S.B., B.L.S.,** St. Mary's Abbey, Newark, N. J., 812 pp., $10.00.

Over eight years of work have been put into the preparation of this volume of biographies of some 600 Catholic authors. In October 1947, the editor, in sending the work to press, completed a task begun in the early part of 1939. The formative data, gathered in large part from personal letters by the authors themselves to the editor, were supplemented by intensive research especially as regards those authors who were not alive.

Over 60 writers and the editor himself engaged in the work of writing the sketches. These when completed were verified by the subjects themselves. The help of several authors, librarians, editors and literary critics was enlisted in selecting the names of those to be included in the volume. Writers in languages other than English were considered only if they have one work translated into English. Limiting the choice to a list of authors living or who have been living since 1930 still left a total of over 1600 from which the editor chose 620. During the years of preparation timely revision of each sketch has insured the reader of 1948 that every biography is really up to date.

The basic purpose underlying the book is to afford the reading public an intimate introduction to the lives of contemporary Catholic authors as well as to form a handy reference to the scope of their writers. The volume will be of help to librarians, educators and others who wish to satisfy the literary tastes of their varied clientele. Hence the inclusion of some lesser known figures of the literary world. Readers interested in things Catholic will find within these pages a mine of information and a wealth of detail on the lives and works of Catholics who are helping to mould the mind of the reader of the present day.

HUGH DORMER'S DIARIES, The Newman Press, Westminster, Md., 1948, 159 pp., $2.50.

Speaking of courage, a famous Victorian general once gave it as his opinion that 10 per cent of men were heroes, 10 per cent cowards, and the other 80 per cent capable of behaving like heroes or like cowards according to circumstances. Hugh Dormer was one of the first 10 per cent.

A young officer in the Irish Guards, he left his regiment at his own request to take command of a small expedition which was to be dropped by parachute behind the German lines in France and attack targets of military importance. HUGH DORMER'S DIARIES is chiefly remarkable, not as a story of sensational adventures and escapes — for, sensational though these were, he never wrote of them sensationally — but for the portrait it gives of an idealistic young soldier, poetic, religious, selfless, and determined on every onslaught of fear to live up to his family motto: 'What God wills I will'.

The value of his diary rests, not in the record, tense and vivid thuoght it is, of his two missions into Occupied France and escape over the Pyrenees, but in the ex position of his faith. A young man's philosophy, it contains nevertheless a message, which, in a world grown weary and sour, we can read with profit.

Užginčija, Laivas Dingo su Bomba

WASHINGTON, liepos 20. —Laivynas šiandien oficialiai užginčijo raportus, kad U. S. karo laivas vežąs atominę bombą pradingo 1945 metais. Pensijon išėjęs admirolas Zacharias sekmadienį per radiją sakė tas įvyko, ir žadėjo apie tai papasakoti ateinantį sekmadienį.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

DIDELIS VARTOTŲ KARŲ

CLEARANCE SALE

Nepaprastai Žemom Kainom!

• Turime tuojaus padaryti vietos naujiems 1949 automobiliams. Esami tat verčiami parduoti pirmos rūšies vartotus 1948, 1947 ir 1946 m. automobilius negirdėtai žemomis kainomis.

• Užeikite pas SAFETY MOTORS pirm negu pirksite savo vartotą karą.

Safety Motors, Inc.

Įgaliotas Ford Pardavėjas

2300 W. 63rd ST., GROVEHILL 6000

John Banky—Bankevičius Safety Motors atstovas. Lietuviai atėję paprašykite pamatyti p. Banky, kuris ypatingu būdu Jums patarnaus ir parodys nepaprastų bargenų.